

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет гуманітарних наук
кафедра культурології

Курсова робота
освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр
на тему: « **ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ У ВУЛИЧНІЙ ФОТОГРАФІЇ
США 1960-Х РОКІВ**»

Виконала: студентка 2-го року навчання,
спеціальність 034 культурологія
Ломакіна Марія Олегівна

Керівниця: Брюховецька Ольга В'ячеславівна
Кандидат філософських наук
Старший викладач

КИЇВ 2022

ПЛАН-ПРОСПЕКТ

Актуальність: Ця робота досліджує вуличні фотографії 1960-х років зроблені фотографами у різних містах США, які репрезентують особливості життя людей того періоду. Дослідження 60-х років за допомогою не постановочної вуличної фотографії дозволяє поглянути на це питання з різних точок зору: побачити різні сторони міського життя, візуалізувати характерні риси того періоду (архітектура, транспорт, мода) та складну структуру американського міста. Це розкриття вуличної культури 1960-х років у вуличній фотографії.

Ступінь наукової розробки: Сама вулична фотографія та її аспекти і раніше досліджувалася іншими авторами. Так особливості розвитку цього жанру описані в роботі «Street photography from Atget to Cartier-Bresson», Клайва Скотта та «Eye on the Street: Photography in Urban Public Spaces» Дженніфер Такер, які розкривають історію вуличної фотографії та формування жанру. Та дослідження саме робіт фотографів США, які важливі для нашої роботи розкриваються у таких роботах як: «American photography» Майлза Орвелла, де розглядають історію американської фотографії та різні жанри, які були розповсюджені на її території та «The photograph» Грема Кларка де детально розбирається зміст та його інтерпретація різними фотографами. Питання повсякденного життя, та вуличної культури яку передає вулична фотографія і при цьому є її частиною розкриває Джеффри Ян Росс у своїй книзі «Routledge Handbook of Street Culture»

Об'єкт і предмет: Об'єктом цього дослідження є вулична фотографія зроблена в різних містах Сполучених Штатів Америки у 1960-х роках. Предмет дослідження репрезентація повсякденного життя людей у вуличній фотографії.

Мета і завдання: Метою цього дослідження є вивчення повсякденного життя зафіксованого у вуличній фотографії в містах США у 1960-х років.

Завданнями є:

- Дослідження вуличної фотографії та її історії
- Розвиток вуличної фотографії у США
- Аналіз робіт вуличних фотографів Америки 1960-х років
- Виокремлення характерних для того часу особливостей міського життя.

Метод: У роботі використовувався метод жанрово-стилістичної категоризації вуличної фотографії. Для дослідження використовується детальний аналіз та опис фотографії.

ВСТУП

Робота зосереджена на дослідженні вуличної фотографії, як окремого жанру, та його здатність репрезентувати той чи інший проміжок часу та його настрої. Вивчення питання базується на аналізі робіт вуличних фотографів, які працювали впродовж 1960-х років, в зокрема таких фотографів як: Гаррі Віногранд та Вів'єн Маєр. Порівняння стилів, методів роботи, змісту фотографії та формування уявлення про життя американців на основі робіт різних фотографів.

РОЗДІЛ I: ІСТОРІЯ ВУЛИЧНОЇ ФОТОГРАФІЇ

В цьому розділі розглядається поява та утворення жанру вуличної фотографії, визначні моменти та постаті, що вплинули на розвиток фотографії. Також аналізуються особливості жанру як з теоретичної, так і правової точки зору.

I. 1. Поява вуличної фотографії

Витоки та поява вуличної фотографії. Розглядається детальніше процес появи такого жанру як вулична фотографія. Перші спроби та зародки робіт в цьому жанрі, які почали з'являтися в кінці 19 століття в результаті урбанізації у Європі та США. Стрімкий розвиток міст та техніки, що надихнуло фотографів до фіксування бурхливого міського стилю життя. Вплив технічного удосконалення самих фотоапаратів та поява малого формату плівки, що зробило їх легшими і як результат мобільними і дозволило вийти фотографам зі студії на вулиці міст. Стрімкий розвиток підштовхнув документувати повсякденне життя людей в громадських місцях – вулицях, парках, кафе та барах.

I. 2. Визначення жанру вуличної фотографії

З появою нового жанру з'являється і потреба окреслити його характерні риси та теоретичні засади. У випадку з вуличною фотографією виринає питання про її природу через тісне поєднання одразу декількох жанрів в одній фотографії. Через те, що для вуличної фотографії, в деяких випадках, характерна як і документальна фотографія, фотожурналістика і художня фотографія між теоретиками утворюються дискусія. Тісний зв'язок з іншими жанрами, або часткове запозичення чогось з них, та унікальні підходи самих фотографів до знімання, ускладнює формування чіткого визначення для жанру вуличної фотографії.

I. 3. Перші вуличні фотографи

Дослідження робіт перших вуличних фотографів, таких як Альфред Штігліц, Береніс Ебботт і Вільям Егглстон. Вони фотографували вулиці міст, але на той час не вважали себе вуличними фотографами. Порівняння їх способів роботи, технічних аспектів, методах побудування кадру та змісту фотографій з роботами фотографів 1960-х років. Вплив перших робіт у жанрі вуличної фотографії на майбутніх фотографів. Наприклад Береніс Ебботт яка у своїх роботах, незвично для того часу, фотографувала

архітектуру підкреслювала її величність з використанням світла та тіні для більшого ефекту.

I. 4. Вулична фотографія та особистий простір людини

Коли фотограф робить знімок людини на вулиці без дозволу, та ще й зблизька, він звичайно тим чи іншим чином втручається в особистий простір цієї людини. З розвитком вуличної фотографії, розповсюдженням фотоапаратів і технологій, взагалі постає питання про право на приватність тих людей яким пощастило потрапити в об'єктив фотографа. У цьому підрозділі буде висвітлено межі та рамки дозволеного зокрема в США.

За законом, вуличні фотографи підпадають під категорію несанкціонованих зйомок, проте судами зазвичай відхиляються позови на порушення приватності такими фотографами. З точки зору судів приватності у публічних місцях, таких як вулиці міст, парки, сквери і т.д. не може бути, бо людина не може залишитися в них на самоті. Зазвичай вуличні фотографії прирівнюють до фільмування або письмового опису довкілля, який може абсолютно законно зробити будь-яка людина. Такі позови в суди з'являються і через характерні способи роботи фотографів, наприклад знімання людини без попереднього дозволу, використання спалаху, знімання з дивних ракурсів або раптове тикання камерою в обличчя людині. Результатом таких методів роботи є надзвичайно емоційні обличчя людей на фотографіях, часто незадоволенні, розгублені та злі.

Розділ II: Міське життя в США 1960-х років у вуличних фотографіях

У цьому розділі безпосередньо аналізуються фотографії зроблені в різних американських містах протягом 1960-х років. Спосіб зображення міста та різних його сторін характерних для того часу: архітектури, історичних подій, людей.

II. 1. Зображення міста у фотографіях

У вуличній фотографії місто є головною сценою розгортання подій і моментів, які фіксує фотограф, і по важливості виступає на рівні з людиною в кадрі. В залежності від фотографа висвітлюються різні сторони міста. Це може бути акцентування уваги на величності за допомогою хмарочосів, властивому місту хаосу через великий натовп, або спокій та іноді тривогу яку можуть випромінювати порожні вулиці. Міська фотографія може бути відстороненою, наче глядач непомітно для інших спостерігає за плином бурхливого міського життя, а може неначе втручатися у приватне життя та розказувати унікальну історію.

У роботах Гаррі Віногранда важливу роль відіграє саме людина і зазвичай саме вона виступає на перший план. Натомість Вів'єн Маєр дає можливість побачити і загальну картину міста: вулиці, окремі будівлі та загальні плани, які витісняють людей. Таким чином можна сформувати уявлення про настрої на вулицях міст. Характерною рисою Маєр є те, що вона не прикрашає дійсність і документує те, що бачить, тому в її об'єктив потрапляють різні сторони міського життя. Бізнес-центри біля яких ходять люди одягнені з голочки контрастують з фотографіями з напіврозваленим будинком або звалищем. У роботах Маєр ми бачимо як і натовпи на вулицях, так і порожні, спокійні провулки ввечері на відміну від фотографії Віногранда, які заздалегідь сфокусовані саме на людині.

II. 2. Люди на вулицях американських міст

У цьому розділі аналізуються люди, які потрапили в кадр фотографів. Вулична фотографія 1960-х років зафіксувала велику кількість різних людей різного віку, статі, статку та соціального рівня. На світлинах як Гаррі Віногранда, так і Вів'єн Маєр трапляються люди різної національності, що було і є характерним для багатонаціонального населення Сполучених Штатів. Якщо розглядати роботи саме Віногранда та Маєр можна сказати, що вони не зациклювалися на якомусь одному характерному типажі. Тобто, їх знімки показують різноманіття характерів які можна було зустріти на

вулицях міст в ті часи. Хоча, у Гарі Віногранда є окрема серія під назвою «Жінки прекрасні» де, звичайно, центральною фігурою кадру є жінка, але вони не схожі одна на одну, вони відносяться до різних соціальних класів і одягнені по різному, тобто, вони репрезентують не тільки різноманіття жіночих типажів, соціальну структуру, а ще і моду, уподобання в одязі 1960-х років.

Віногранд і Маєр не займалися постановочною фотографією, вони фіксували моменти які бачили на вулицях міст. Так у об'єктив Вів'єн Маєр потрапляли звичайні перехожі, моряки, старі, діти, жебраки, а іноді трапляються порушники або п'яниці яких затримує поліція та люди, що втратили свідомість або сплять просто на вулиці.

II. 4. Різноманіття соціальних класів зображене на вуличній фотографії

Вулична фотографія дозволяє бачити міське життя з тих сторін з яких раніше глядач не бачив. Так вулична фотографія висвітлює і класову нерівність у суспільстві 60-х років. У доробку Маєр на рівні з жінками середнього класу, або багатими жінками у шубах, можна побачити портрети жебраків, які сидять або сплять на узбіччі дороги. Або можна знайти фото темношкірих чоловіків, які відпочивають немов на якомусь звалищі.

Одна з фотографій Віногранда, яку він зробив в Лос-Анджелесі, Каліфорнія у 1969 році, дуже добре репрезентує як в одному місті уживаються всі класи разом, де кожен займає своє місце. На зображені, на одній вулиці, одразу можна побачити і вишуканих панянок, жінку з дітьми так людину на інвалідному візку, що вимушена просити милостиню. Одна фотографія змогла вмістити в собі характерну місту контрастність.

II. 3. Зафіксовані історичні події

Політичні протести, мирні акції, вибори в президенти, мистецькі заходи, кінопрем'єри – події, які час від часу відбуваються у великих містах і в

результаті потрапляють в об'єктив фотографа. У цьому розділі будуть детальніше розглянуті фотографії на яких зафіксовані такі події.

У Гарі Віногранда можна виділити серію світлин, які дають уявлення про активістів та політиків і в принципі бурхливе життя 60-х років. На таких світлинах можна побачити постраждалих внаслідок бійки на демонстрації, або навпаки мирні акції, людей з плакатами із політичними гаслами, виступ Джона Кеннеді та республіканців в ніч перед виборами. А у Вів'єн Маєр іноді можна зустріти фотографії голлівудських зірок, наприклад Одрі Хепберн, або Кірка Дугласа на прем'єрі фільму.

Очікуваний результат дослідження

В результаті дослідження вуличної фотографії, її історії розвитку, вивчення робіт різних фотографів, порівняння їх стилів, методів роботи, змісту фотографії очікується формування уявлення про життя американців у великих містах. Пізнання міст, архітектури, соціальної структури та події характерних періоду 1960-х років в містах Сполучених Штатів Америки.

Бібліографія:

1. Сьюзен Сонтаг. О фотографии. Ад Маргинем Пресс. 2013. 272 с.
2. Andrey Belov-Belikov. Contemporary street photography. Its place between art and documentary in the era of digital ubiquity. Inland Norway University. 2017.80 p.
3. Blumberg, Naomi. Street photography. Encyclopedia Britannica. 2021. URL: <https://www.britannica.com/art/street-photography> (дата звернення: 20.06.2022).
4. Clive Scott. Street photography from Atget to Cartier-Bresson. New York: London; New York. 2007. 229 p.
5. Graham Clarke. The photograph. Oxford New York: Oxford University Press. 1997. 240 p.

6. Jean Kempf. Garry Winogrand & friends. OpenEdition Journals. 2022.
URL: <https://journals.openedition.org/transatlantica/7215#quotation> (дата звернення: 20.06.2022).
7. Jeffrey Ian Ross. Routledge Handbook of Street Culture. Milton: Taylor and Francis. 2020 374 p.
8. Jennifer Tucker. Eye on the Street: Photography in Urban Public Spaces. *Radical History Review* 2012. Vol 2012. No 114. P. 7–18.
9. Maier Vivian, John Maloof, Geoff Dyer. Vivian Maier : Street Photographer. New York: PowerHouse Books.2011. 130 p.
10. Miles Orvell. American photography. Oxford New York: Oxford University Press. 2003. 249 p.
11. Sandra S. Phillips. Garry Winogrand in L.A. OpenEdition Journals. 2015
URL: <https://journals.openedition.org/transatlantica/7218#quotation> (дата звернення: 02.07.2022).

Додатки:

Вів'єн Маєр. Кірк Дуглас на прем'єрі фільму "Спартак" у Чикаго, 1960.

Вів'єн Маєр. 1960. Флоріда.

Вів'єн Маєр. Френк Сінатра. 1960.

Вів'єн Маєр. Чікаго 1960.

Вів'єн Маєр. Чікаго 1961.

Вів'єн Маєр. Чикаго. 1961.

Вів'єн Маєр. Чикаго. 1961.

Вів'єн Маєр. "The Balaban & Katz United Artists Theatre" Чикаго. 1961.

Вів'єн Маєр. Чикаго. 1962.

Вів'єн Маєр. Максвелл Стріт, Чикаго, Іллінойс. 1962.

Вів'єн Маєр. Чикаго. 1963.

Вів'єн Маєр. Одрі Хепберн на прем'єрі фільму "Моя прекрасна леді" в Чикаго, 1964.

Гарі Віногранда. Джон Ф. Кеннеді, Національний з'їзд Демократичної партії, Лос-Анджелес з портфоліо Big Shots. 1960.

Гарі Віногранда. Всесвітня виставка в Нью-Йорку 1964.

Гарі Віногранда. Нью-Йорк «Жінки прекрасні». 1965.

Гарі Віногранда. Лос-Анджелес, Каліфорнія, 1969.

Гарі Віногранда. Політична демонстрація, Нью-Йорк 1969.